

Rajono valdyboje

SENIENŲ NIEKAM NEREIKIA

Paprašius pirminės asmens sveikatos priežiūros centrui, uždarošioms akcinėms bendrovėms "Laidojimo namai", "Rokiškio autobusų parkas", Pandėlio seniūnijai ir vadovaujantis savivaldybės administratoriaus išvadomis, valdyba nurašė nemažai ilgalaikio nenaudojamo turto.

Nurašyti net šeši autobusų parko autobusai. Trys - visiškai beverčiai, o kitų trijų likutinė vertė - nuo 2400 iki 5100 litų. Rajono meras V.Masiulis parko direktoriaus B. Marmoko ir vyr. inžinieriaus P.Vogulio klausė, ar tais autobusais jau tikrai negalima vežti keleivių, ar, juos nurašius, nesumažės maršrutų, kodėl naujesni autobusai beverčiai (likutinė vertė - 0), o senesni dar kainuoja kelis tūkstančius litų. Parko vadovai paaiškino, kad kai kurie autobusai buvo eksploatuojami labai intensyviai - per mėnesį nuvažiuodavo net po 10 tūkst. kilometrų, todėl ir greičiau susidėvėjo. Maršrutų, anot vadovų, nesumažės, nes nurašytuosius jau pakeitė vakarietiški autobusai. Valdybos narys R.Kapušinskas suabejojo, ar parkui užteks pinigų likutinei vertei padengti, ar nereikės dotacijų. Buvo atsakyta, kad šiam reikalui pinigų parkas tikrai neprašys.

Sveikatos priežiūros centras nurašė visiškai susidėvėjusias elektrines gręžimo mašinas, traukos spintą, spalvotus televizorius, rentgeno aparatą, elektrokardiografą ir kitus daiktus, kurių pirminė vertė buvusi beveik 37 tūkst. litų. Centro direktorė Z.Kapušinskienė aiškino, kad televizoriai nebetinkami, nes reikia keisti kineskopus, kai kuriuos daiktus sudaužė prieš kurį laiką į centro patalpas įsibrovę chuliganai, kai kurie įrengimai eksploatuoti daugiau kaip 20 metų ir, suprantama, jais dirbti nebeįmanoma. Valdybos na-

Rajono valdyboje

riams suabejojus, ar kai kurie nurašyti daiktai nebus panaudoti asmeniniams poreikiams, Z.Kapušinskienė atsakė, kad juos galės gražinti savivaldybei, nes tai jos turtas.

IKI KADA SUMOKĖTI MOKESČIUS?

Nustatyti 1998 metų žemės, valstybinio fondo vandens telkinių bei valstybinės žemės nuomos mokesčių skaičiavimo ir mokėjimo terminai.

Fiziniam asmeniui nuomos mokesčių mokesčių inspekcija turės apskaičiuoti iki spalio 15 dienos, o mokesčiai lygiomis dalimis turės būti sumokėtas iki lapkričio 14 ir gruodžio 15 dienos imtinai.

Juridiniai asmenys ir juridinio asmens teisių neturinčios įmonės nuomos mokesčio deklaracijas už žemės ūkio paskirties žemę mokesčių inspekcijai pateikia iki rugpjūčio 1d., o sumoka lygiomis dalimis iki rugpjūčio 15 ir spalio 15 d. imtinai.

Juridiniai asmenys ir juridinio asmens teisių neturinčios įmonės nuomos mokesčio deklaracijas už žemės ūkio paskirties žemę bei valstybinio fondo vandens telkinius mokesčių inspekcijai pateikia iki spalio 15 d., o mokesčius sumoka iki lapkričio 14 ir gruodžio 15 d. imtinai.

Jei apskaičiuota žemės arba žemės nuomos mokesčio suma neviršija 50 Lt, mokesčiai sumokamas per vieną kartą pirmuoju terminu.

TURIZMU DOMĖSIS NORVEGIJOJE

Latvijos Respublikos Jekabpilio savivaldybei pakvietus susipažinti su Norvegijos turizmu pagal parengtą PHARE CREDO investicinį projektą "Sėlių turizmas", valdyba nusprendė į tą šalį devynioms dienoms (liepos 28 - rugpjūčio 5) komandiruoti rajono merą V.Masiulį, savivaldybės sekretorę B.Žulienę bei rajo-

Rajono valdyboje

no smulkaus ir vidutinio verslo centro direktorių E.Kudriną. Iš Jekabpilio į Norvegiją vyks septyni žmonės. Investicinis projektas "Sėlių turizmas" turėtų būti parengtas per pusmetį.

PARAMA

Valdyba nusprendė nuo birželio 1 iki rugsėjo 1 d. 100,97 Lt socialinę pašalpą mokėti rokiškietei Aurelijai Bublionei, 165,60 Lt - taip pat rokiškietei Rimai Lekandrienei, 121,81 Lt - Jūratei Pankevičienei iš Šilaikių kaimo, 198,26 Lt - Galinai Rimkieni, gyvenančiai Panemunėlio geležinkelio stotyje, 121,50 Lt - juodupietei Rimai Agejevai. Nuo liepos 1 iki spalio 1 d. 139,23 Lt socialinė pašalpa bus mokama Moškėnų kaimo gyventojai Editai Valiunienei.

DAR VIENA PROFSAJUNGA

Rajono valstybinėje mokesčių inspekcijoje šios įstaigos ūkvedys R.Mikalasas įkūrė darbuotojų profesinę sąjungą, o rajono valdyboje įregistravo jos įstatus. R.Mikalasas sakė, kad jo vadovaujamoje sąjungoje dabar yra 18 narių (iš viso inspekcijoje dirba 40 žmonių). Paklaustas, ar į šią organizaciją priimti ir inspekcijos sargai, profsajungos lyderis atsakė, kad kol kas jų nėra, bet pareiškimus gali parašyti - neatmes. Į klausimą, kokios priežastys lėmė įkurti visuomeninę organizaciją, R.Mikalasas sakė, jog seminare pabendravęs su švedais suprato, kad profsajunga - normali gyvenimo ir darbo forma.

Iš tiesų, o kas šiais laikais nenori normaliai gyventi? Arba, prisimenant R.Mikalasos "odisėją", visą laiką būti koku nors lyderiu?

Vygandas Pranskūnas

Bronius Gražys: "Turiu devynis pomėgius"

Neseniai Duokiškyje lankėsi kraštiečiai, kilęs iš Nečionių kaimo, Klaipėdos dramos teatro aktorius ir režisierius Bronius Gražys su žmona aktore Nijole Narijauskaite. Susitikimą organizavo pagrindinės mokyklos mokytoja Irena Janukėnienė.

"B.Gražys kartu su žmona savo aktorinę veiklą pradėjo 1956 m. dabartinėje Marijampolėje. 1963 m. abu persikėlė į Klaipėdą, kur dirba iki šiol. B.Gražys sukūrė per 130 vaidmenų, pastatė 25 spektaklius. Jis ne tik aktorius, bet ir dainininkas, poetas", - sakė vakaro vedėja I. Janukėnienė.

"Prisimenu kiekvieną žolę, kiekvieną medelį, kiekvieną takelį. Nors namų nebėra, bet tėviškė yra širdyje, yra nuotraukose. Ir bus, kol būsime mes," - kalbėjo svečias. Jis prisipažino turintis bent 9 pomėgius. Vienas iš jų - tapyba. Bronius į Duokiškį atsivežė daugybę paveikslų, kuriuos padovanojo žemiečiams. Svečiams bei savo kraštiečiams taip pat padovanojo ir savo eilėraščių rinkinį "Žvyrkeliai". Ruošiasi



N. Narijauskaitė (iš kairės), B. Gražys ir I. Janukėnienė.

išleisti naują knygą.

Aktorius su žmona paskaitė ištraukų iš K.Donelaičio "Metų", I.Simonaitytės "Aukštųjų Šimonių likimo", J.Tumo-Vaižganto "Dėdžių ir dėdienių"...

Buvo surengta paroda, atspindinti abiejų aktorių kūrybinį kelią. Duokiškiečiai, atsidėkodami svečiams, įteikė duonos kepalą, gėlių. Juos sveikino Rokiš-

kie kultūros tarnybos vyr. inspektorė - metodininkė Janina Komkienė, viešosios bibliotekos direktorė Zita Jodeikienė, krašto muziejaus darbuotoja Elena Pestinytė, Kamajų seniūnas Julius Kaupas, buvę klasės draugai, pažįstami.

Salvinija Kalpokaitė
Zitos Jodeikienės nuotrauka

Viešosios bibliotekos skaitykloje veikia bibliografijos, informacijos ir kraštotyros skyriaus parengta spaudinių paroda "Iš Rokiškio miesto istorijos". Joje eksponuojamos knygos, žurnalai, laikraščiai, atskirų straipsnių iškarpos apie mūsų kraštą, gyvą sėlišką rokiškėnų dvasią, miesto istoriją, žymius žmones.

Straipsnyje "Senasis Rokiškis" ("Gimtinė", 1990 m.) rašoma: "Rokiškis pirmą kartą paminėtas Didžiojo Lietuvos kunigaikščio ir Lenkijos karaliaus Aleksandro 1499 m. rugsėjo 21d. privilegijoje Lietuvos didikui Grigalijui Astikui, dovanojant jam Onušio dvarą. Rokiškis tikriausiai buvo Onušio palivarkas. 1525 m. Žygimantas Senasis Rokiškį padovanojo rusų kunigaikščiui Krošinskiui".

Apie Rokiškį, jo įkūrimą taip pat rašoma Juozo Baltakevičiaus redaguotoje knygoje "Lietuvos miestai: bendri istorijos bruožai", išleistoje Šiauliuose 1932 m.

Apie baudžiavinio ūkininkavimo pertvarkymo pavyzdį, kurį parodė Reinoldas Tyzenhauzas, medžiagos galima rasti Kipro Bielinio knygoje "Dienojant".

O kaip gražiai ir nuoširdžiai prof. dr. Česlovas Kudaba rašo apie mūsų rajoną

PARODOJE - MIESTO ISTORIJA

ną straipsnyje "Kuo garsi ši žemė?" ("Mokslas ir gyvenimas", 1975m.).

Apie Nepriklausomybės dešimtmečio paminklą Rokiškyje, Nepriklausomybės a., rašoma knygoje "Nukentėję paminklai".

Istorijos mokytojai ar šiaip besidomintys Rokiškio krašto istorija įdomių

faktų galėtų rasti Nijolės Gaškaitės, Algio Kašėtos, Juozo Starkausko sudarytoje knygoje "Lietuvos partizanų kovos ir jų slopinimas MVD - MGB dokumentuose 1944 - 1953 metais" bei Eugenijaus Grunskio, Vandos Kašauskienės, Henriko Šedžiaus sudarytame leidinyje "Lietuvos gyventojų trėmimas 1940 - 1941, 1944 - 1953 metais sovietinės okupacinės valdžios dokumentuose".

Spaudinių paroda papildyta Vytauto Gasiūno, Felikso Mažeikio, Kosto Jasinevičiaus ir kitų autorių straipsniais, išspausdintais įvairiuose laikraščiuose.

Parodoje yra literatūros apie Sausio 13-osios įvykius, straipsnių, skirtų Laisvės gynėjų dienai paminėti, lankstukų. Vienas iš jų skirtas Alvydui Matulkai.

Kviečiame aplankyti šią parodą.

Salvinija Kalpokaitė
Bibliotekininkė

Liepos 17 d. "Pragiedruliuose" rašėme apie žmogžudystę Rokiškio Taikos gatvėje. Tokie įvykiai mūsų rajone - retas atvejis. Šiomet - pirmasis. Pernai įvykdyta taip pat viena žmogžudystė.

Plačiau apie įvykį Taikos gatvėje, po to sekusius teisėsaugos pareigūnų veiksmus, įtariamojo Juozo Pšalgausko parodymus - šioje publikacijoje.

POLICIJAI PRANEŠĖ PATS

J.Pšalgauskas pareigūnams sakė, kad liepos 13 - osios ankstų rytą grįžęs iš Žvirbliškių kaimo, kur dirbo pas ūkininką Joną Buitvydą, motiną rado negyva.

Į Taikos gatvės 3-ojo namo 26-ąją butą operatyviai išskubėjo policininkai, rajono prokuratūros darbuotojai, ekspertas kriminalistas. Juos pasitiko apie įvykį pranešęs J. Pšalgauskas. Vyriškis atrodė ramus - tvarkė virtuvę, ruošė velionės įkapes, sakėsi tuoj važiuosias pas darbdavį laidotuvėms pinigų.

Pareigūnams kilo įtarimų dėl buto šeimininkės mirties, nes ant jos matėsi sužalojimų žymės, ant grindų, sienų ir lubų - kraujo pėdsakai. Patikslinti mirties aplinkybių buvo iškvieistas gydytojas.

Apžiūrėjus lavoną, konstatuoti daugybiniai veido ir kūno sumušimai. Apžiūros rezultatai patvirtino, kad Stanislovo Pšalgauskienės mirtis - smurtinė.

Į nužudytosios butą kartas nuo karto žvilgtelėdavo kaimynai. Jie prasitarė, jog apie 11 val. vakaro šiame bute girdėjo barnį, trenksmus, sūnų šaukiant "užmušiu". "Jie vaidijosi dažnai. Motina nuo savo įtūžusio sūnaus bėgdavo nakvoti pas svetimus, - pasakojo kaimynė, prašiusi neskelbti pavardės. - Tai - šio bandito darbas. Prieš kelias dienas buvo susipykę, Stanislava bijojo grįžti namo".

Apklausiamas J. Pšalgauskas prokurorui prisipažino nužudęs motiną. Įtariamasis teigė: "Buvo apie 23 valandą, kai grįžau į namus. Ji mane užsi puolė, kad neatnešiau degtinės, ėmė spjaudytis. Visa tai vyko virtuvėje. Motina man vieną kartą šėrė samčiu. Pa-

taikė į kairę viršugalvio pusę. Aš jai stovinčiai vieną kartą spyriau koja į galvą. Ji atsitrenkė į sieną, atsisėdo ant kėdės. Nuo šio smūgio jai iš nosies pradėjo bėgti kraujas. Daugiau nesudaviau nė karto. Nuėjome kas sau miegoti".

"Neįtikėtinas žiaurumas ir sadizmas motinos atžvilgiu, - stebėjosi Valskybinės teisės medicinos tarnybos Panevėžio apygardos ekspertas Rimantas Arlickas, aptikęs ant velionės kūno apie 34 smūgių žymes. - Stanislovo Pšalgauskienės mirtis smurtinė, ištikusio nuo trauminio šoko, išsivysčiusi po daugybinių kūno sumušimų, šonkaulių ir krūtinkaulio lūžių".

Motina mirė po 34 sūnaus smūgių

Dievo malonės besišaukdamas ar baimės apimtas dėl to, ką padarė, Juozas 3 val. nakties (iš jo paties parodymų) atsibudo, motiną pradėjo purtyti, klausėsi, ar kvėpuoja ir, jai užmerkęs akis, uždegė žvakę...

Už šį sunkų nusikaltimą pagal LR BK 105 straipsnio 1 dalį J. Pšalgauskui iškelta baudžiamoji byla, paskirta psichiatrinė ekspertizė. Jam gresia laisvės atėmimas nuo 10 iki 20 metų. Šiuo metu suimtas keturiems mėnesiams, vyksta parengtinis tardymas.

KEIČIA PARODYMUS

Nuo pat pradžių įtariamasis bandė suklaidinti pareigūnus, kurdamas įvairias versijas ir bandydamas užsitikrinti sau alibi. Jis iš dalies pakeitė parodymus. Kaip sako įvykį tiriantis prokuroras, šis aplinkybių dėstymo pokytis arčiau tiesos.

"Praėjusį kartą daviau kiek neteisingus parodymus, kadangi buvau susijaudinęs. Su motina susipykome dėl to, kad buvo ne visiškai išvirta mėsa. Ji priekaištavo, jog jai duodu žalią mė-

są, spjovė man į veidą ir nesmarkiai sudavė į galvą samčiu. Virtuvės ir kambario langai buvo atidaryti. Aš labai suspykęs spyriau motinai koja į galvą, po to dar kartą - į krūtinę. Nuo antro smūgio ji atsitrenkė į sieną ir parkrito ant grindų. Atsitrenkdama į sieną ji praskirto pakaušį, iš žaizdos ir iš nosies bėgo kraujas. Aš ją pakėliau, papurčiau. Konflikto metu šaukiau: "Stokis k...", pykau, kad nežinia kur pinigų laiko, nėra iš ko pragyventi. Sakiau, kad jai dar klius, tačiau užmušti negrasinau. Dėl to, kad nužudžiau motiną, labai gailiuosi".

Sunku pasakyti, kada mirė S.Pšalgauskienė. Ūkininkas iš Žvirbliškių kaimo sako, kad liepos 12 - ają, apie 24 valandą, skambino jo samdinys ir prašė pagalbos, nes mirė motina. Suprantama, kitaip įvykių eigą dėsto mirusiosios sūnus. Kas žino, kiek dar keis parodymus buvęs Afganistano desantininkas, bokso sporto meistras Juozas Pšalgauskas. Tačiau aišku viena, kad bus atkurta tiksli įvykių eiga.

Nijolė Rutkutė



J.Pšalgauskas Afganistane.

KAS TEN, ROKIŠKIO "FAVELOSE"?

1847 metais sugrįžę iš pilietinio karo kareiviai vienoje Brazilijos didmiesčio Rio de Žaneiro kalno atšlaitėje pasistatė kuklius namelius ir tą vietą pavadino Favela. Ilgainiui gyvenvietė virto lūšnynu, ir jos vardas tapo sinonimu. Favelų rajonuose su automobiliu nepravažiuosi. Bet ir ten būna katastrofų, tik kitokių.

Rokiškyje favelų pavadinimas, ko gero, tikėtų tiems senamiesčio rajonams, kur atokiau nuo pagrindinių gatvių namas prilipęs prie namo, nežinia kokios paskirties lūšna - prie šiltnamio, kur iki žemėn sutūpusios trobelės gali nueiti tik siauru takeliu, kur dar ir dabar kai kas gyvena be dujų ir elektros. Štai tokiose vietose, kaip pasakojo miesto seniūnijos darbuotojai, kyla aršiausi pykčiai, netgi grumtynės dėl sprindžio platumo žemės rėželio.

Apie vieną nesantaikos židinį Vytauto gatvėje - šioje publikacijoje.



Rio de Žaneiras ar Rokiškis?

VIENIEMS REIKIA

KIEMO, KITIEMS - DARŽO

Virginija Širvinskienė, gyvenanti 16b name, sakė, kad tarp jos šeimos ir priešais (Vytauto g. 16a) gyvenančių Dainių juoda katė perbėgo bene 1992 metais, kai užsitvėrė tvorą. Sklypų ribų matininkai naujuose dokumentuose dar nebuvo pažymėję (iki šiol šis darbas neatliktas), o pagal senus planus tas žemės rėželis priklausė... Iš tikrųjų, bala žino, kam priklausė, nes ir teismas niekaip negalėjo to išsiaiškinti. Paskui tvorą kitoj vietoj užsitvėrė Dainiai. Kiemą paliko visai siaurą - didžiąją dalį žemės skyrė daržui. Tad tuo kiemu iki savo trobos durų, kai prie jų liejo betono takelius, žvyro ir cemento Širvinskai galėjo atsivežti tik lengvuju automobiliu. Ir tai ne be nuostolių Dainiams - mašinos ratai plote suplojo palei namo sieną išsikerojusius žolynus. Kai tas automobilis su žvyru buvęs kieme, poniai Dainienei, pasak Širvinskienės, prisireikė kažkur

nunešti puskibirėlį mėšlo. Kaimynė baisesiausiai supykusi, kad praeiti negali.

Širvinskienė vis pasakojo, kokia Dainienė nesugyvenama, kaip ji vos ne kasdien koliojanti ir ją, ir jos vaiką. Ne kartą čia lankėsi miesto seniūnijos komisijos, važiavo policijos pareigūnai.

Širvinskai jauni žmonės, Dainiai jiems galėtų būti tėvai, gal net seneliai. Šie - invalidai, jiems reikia ramybės, jie neįpratę nei prie automobilio burzgesio palangėje, nei prie cemento dulkių, gulusių ant jų daržovių...

KIBIRAS PAPLAVŲ

Priešais Širvinskų namą vietos tiek, kad tik du žmonės prasilenktų. Virginija sakė, jog prieš kurį laiką plovusi rūbus ir šalia Dainių daržo išpylusi paplavas. "Truputį gal nubėgo ir už tvoros", - kukliai prisipažino moteris. Kaimynė, tai pastebėjusi, stvėrė sau-

ją šlapių žemių ir užsimojo... Po to dar iškoliojo. Taip pasakojo Širvinskienė.

Dainienės, kai su seniūnijos ekonomistu - žemės tvarkymo inspektoriumi Albertu Stončiumi lankėmės konflikto vietoje, namuose neradome. Matyt, moteris buvo išskubėjusi lankyti savo vyro, atgulusio į ligoninės patalą. Užtat seniūnijoje teko susipa-

žinti su keletu raštų, kuriuose buvo kalbama būtent apie šį atvejį. Jonas Dainys seniūnui buvo parašęs tokį prašymą: "Prašau padėti išspręsti ginčus su kaimynais Širvinskais. Jie pila paplavas į mūsų daržą, dulkina kilimus ant mūsų daržovių, liepia jų nesodinti. Su mumis visiškai nesiskaito". Kitas raštas - skundo tikrinimo aktas. Komisija Širvinskus įpareigojo paplavų į svetimą daržą nebepilti. Liepos 13 - ają seniūnas parašė atsakymą Dainiui: "Širvinskienė Rokiškio miesto seniūnijos komisijos akivaizdoje pasižadėjo nebeteršti Jūsų daržo. Tikimės gerų kaimyninių santykių".

Širvinskienė mums apie kaimynus jau nieko blogo nebesakė...

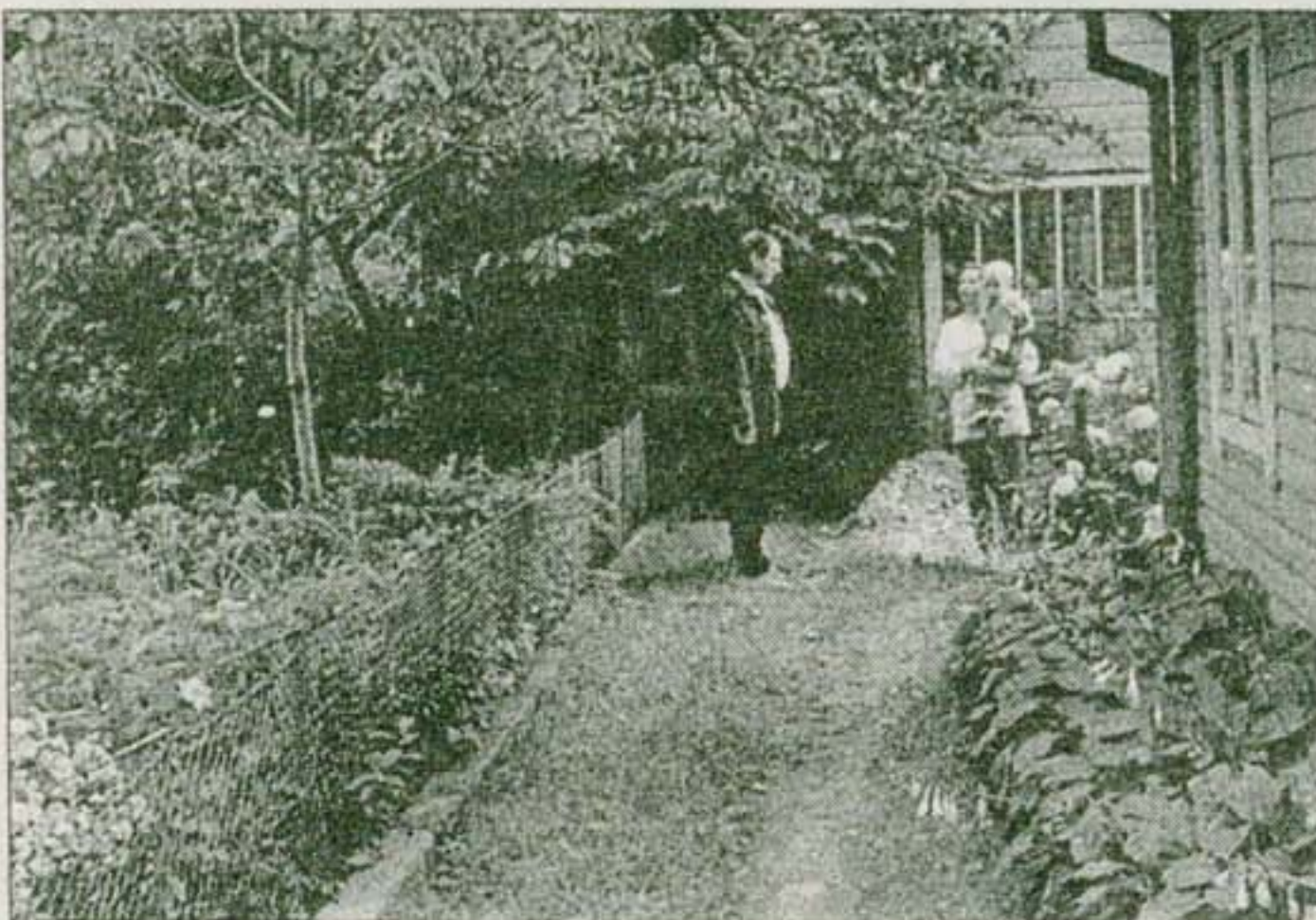
AR KILS

KITAS KONFLIKTAS?

Tiek vieni, tiek kiti kaimynai turėtų kada nors pasikviesti matininkus, kurie tiksliai nubrėžtų linijas ir pasakytų, kiek kuriam žemės valdos priklausos. Kaimynai parašais turėtų patvirtinti, kad vieni kitiems pretenzijų nereiškia. Vis dėlto atrodo, kad tuos planus tvirtinant vėl gali iškilti nesantaikos kirvis. Širvinskienė sakė, jog Dainiai per daug apsitvėrę žemės priešais jų namą. O štai siauro kiemo problemą, anot tos pačios Širvinskienės, Dainiai gal sutiktų išspręsti, jei savo daržą galėtų praplatinti už tvoros stovinčių pašiūrių pusėn. Tačiau jų, kaip atrodo, niekas nesirengia griauti.

Tad šešerius metus besitęsiančiai nesantaikai galo lyg ir nematyti.

Vygandas Pranskūnas
Autoriaus nuotraukos



Širvinskai prie savo trobos durų privažiuoti gali tik siauru Dainių kiemu.

Šventa Ona - gera žmona, duonos ponia

Klausinėju vieną rokiškėną, kitą, kas ta šventoji Ona, kuriai skambės liepos 26-osios bažnyčių varpai. Nežino.

- Anksčiau, - sako vienas, gal ir trisdešimties dar nesulaukęs, - žinojome, bet per sovietmetį pamiršome.

Ach, tas sovietmetis! Jeigu ne jis, ant ko šunis kartume?

Gerokai pavargo ir "Pragiedrulių" talkininkė Salvinija Kalpokaitė, kol išsiaiškino, kad šventoji Ona - tai Kristaus močiutė, šventosios Marijos motina. Ona buvo Betliejaus kunigo Matano duktė. Ištekėjusi už galilėjiečio Joakimo, ilgai neturėjo vaikų, ir tik po ilgų maldų susilaukusi dukters Marijos.

Liepos 26-oji nuo neatmenamų laikų pagal krikščioniškąjį kalendorių paskirta šv. Onai - kudikėlio Jėzaus močiutei. Ji laikoma našlių, jūrininkų ir amatininkų globėja.

Lietuviai labai gerbia šventąją Oną - dosniąją poniją. Šis iš Bizantijos atkeliavęs vardas ilgai buvo diduomenės moterų privilegija, bet nuo XVI a. paplito ir liaudyje. Lietuviai dėkodavo Onai už gamtos gėrybes, saugojimą nuo žaibo. Na, o kad kopūstai geriau galvas suktų, oninių išvakarėse reikia jų gūžes rankomis apspaudyti.

"Šventa Ona, - sakydavo mūsų proseneliai, - duonos ponia". Na, o jeigu bus duonos ant stalo, - vargas iš namų.

 "Pragiedruliai" su vardo diena sveikina visas rajono Onas, linki joms karštos, dosnios vasaros ir kalbina vieną iš jų - muziejininkę Oną MACKEVIČIENĘ.

- Teiravausi keliuose vaikų darželiuose, bet man nepavyko rasti nė vienos Onutės darželinukės. Vis Dianos,

Esmeraldos, Inesos. Ar Jums, miela Onute, neatrodo, kad tas vardas kvėpia antikvariatu?

- Tai labai malonus kvapas, nes aš esu muziejininkė ir pripratau prie visokių senienų. Na, o kad tas vardas dabar labai retas, ne bėda. Vardai - mados reikalas. Mados ateina, praeina ir, žiūrėk, vėl sugrįžta. Sugrįš ir Onos, ir Jonai, ir Petrai. Nepergyvenkime.

- Jeigu ne paslaptis, kas, kur, kada Jums išrinko Onos vardą?

- Tai buvo Leipalingyje, dar prie vokiečių. Onele pakrikštijo turbūt dėl

Ona. Arba Prancūzijos karalienė Ona Austrijietė. Iš dabartinių Onų man labiausiai patinka dainininkė Valiukevičiūtė ir kompozitorė Narbutaitė. Kas dar? Sunku iš karto prisiminti visas Onas. Beje, patarlė sako, kad "Onos - geros žmonos". Geros žmonos visada būna savo vyrų šešėlyje, ir dėl to dažnai lieka nepastebėtos.

- Jūsų vyras Zigmas. Ar jo vardas šventas?

- Nemanau, kad Zigmas būtų šventas...

- Kaip sekasi darbe?

- Dabar aš nedirbu. Atostogauju. Na, o šiaip... Jūs gi žinote. Aš esu istorikė, muziejininkė ir kasdien rausiuosi po istorines senienes. Labai padeda tai, kad moku lenkiškai.

- O kokias kalbas dar mokate?

- Be abejo, rusų. Su žentų kalbuosi angliškai, tačiau jis jau pramoko lietuvių kalbos, ir man neberekės lauzyti savo dzūkiško liežuvio.

- Tai Jūs - dzūkaitė?

- O argi nesigirdi?

- Dar vienas klausimas: kaip Jūs švenčiate savo vardadienius?

- Vardadieniai - ne gimtadieniai. Juos švęsti visada maloniau. Niekas neprimeina "sidabro gijų" ar kad "visas mano turtas smilkinuos". Mėgstu gėles, taure

gero šampano.

Naudodamasi proga, visus savo draugus ir bičiulius išpėju: sekmadienį manęs Rokiškyje jau nebus - palikite gėles augti pievose. Sekmadienį jau būsiu Rusnėje, pas tėvelius. Jei ne Rokiškis, sakyčiau, kad Rusnė - nuostabiausias Lietuvos kampelis.

- Ačiū už pokalbį. Linkiu gerų atostogų.

Kalbino Stasys Varneckas





230000 LITŲ PAŠALPOMS

Rajono savivaldybės socialinės paramos ir darbo tarnyba kiekvieną mėnesį iš savivaldybės biudžeto įvairioms pašalpoms išmoka vidutiniškai 230000 litų. 88500 litų skiriama socialinėms pašalpoms. Jas gauna 475 šeimos.

Rokiškyje dvi individualios priežiūros darbuotojos prižiūri 10 ligotų globotinių. Rajone 40 šeimų globoja 54 vaikus, o viena šeima pateikusi prašymą įvaikinti kūdikį.

Apie pagalbą žmonėms kalbamės su socialinės paramos ir darbo tarnybos vadovu Vitalijumi GIEDRIKU.

- Kuri gyventojų grupė, be sunkiai gyvenančių šeimų, gali kreiptis paramos? Kokios sankcijos taikomos paramos gavėjams, jeigu pinigai panaudojami kitam tikslui? Kada žmogus gali kreiptis vienkartinės pašalpos?

- Socialinė pašalpa skiriama šeimoms, kurios dėl objektyvių priežasčių negali pasirūpinti savimi ir neturi pakankamai pajamų minimaliems poreikiams tenkinti. Valstybės remiamos pajamos, tenkančios vienam šeimos nariui, nuo 1998 metų gegužės 1 dienos - 135 litai.

Jeigu materialinė parama panaudojama ne pagal paskirtį, ją gali paimti seniūnijų socialinės paramos inspektorės arba kiti vaikus prižiūrintys asmenys.

Dar viena, konkreti paramos forma - vaikų nemokamas maitinimas mokyklose, nemokamas išlaikymas darželiuose, maitaloni vieniesiems žmonėms.

Išlaidų už buto šildymą bei karštą van-

denį kompensacija skiriama šeimoms, kai priskaičiuotas mokestis už gyvenamųjų patalpų šildymą 25 proc. didesnis už minimalias gaunamas pajamas. Minimalios - 110 litų vienam šeimos nariui. Už karštą vandenį, jeigu mokestis viršija 5 proc. šeimos pajamų, vienkartinės pašalpos skiriamos asmenims, grįžusiems iš įkalinimo įstaigų, nelaimės atveju, esant labai sunkioms materialinėms sąlygoms.

- Minėjote, jog mieste yra globojamų asmenų. Kas turi teisę į globą? Kas gali dirbti individualios priežiūros darbuotoju, kokios jų pareigos?

- Vadovaujantis Lietuvos Respublikos socialinių paslaugų įstatymu prie mūsų tarnybos buvo suburta individualios priežiūros darbuotojų grupė, teikianti slaugą ir padedanti buityje vienišiesiems, nedarbingiems, pensinio amžiaus asmenims ir invalidams, norint sudaryti jiems normalias gyvenimo sąlygas.

Darbuotojais gali tapti žmonės, turintys medicininį išsilavinimą, socialinio darbo patirties ir psichologijos žinių. Jis aplanko aptarnaujamąjį ne rečiau kaip du tris kartus per savaitę: paruošia maistą, sutvarko butą, organizuoja reikalingą medicinos pagalbą, esant reikalui padeda paruošti dokumentus dėl apgyvendinimo globos namuose. Nereti atvejai, kai, mirus globotiniui, darbuotojas rūpinasi laidojimu. Dėl globos pilietis gali kreiptis į socialinės tarnybos vadovą.

- Visada labai sunku kalbėti apie engiamus, neprižiūrimus, badaujančius nepilnamečius. Kaip sudrausminti jų gimdytojus, kaip apginti vaiką nuo jų pačių tėvų?

- Vaikų teises ir interesus giname vadovaudamiesi Lietuvos Respublikos vaiko teisių apsaugos pagrindiniu įstatymu, priimtu 1996 metų kovo 14 dieną ir 1989 metų vaiko teisių konvencija. Tampriai bendraujam su pedagoginės - psichologinės grupės specialistais, sveikatos apsaugos, policijos komisariato nepilnamečių reikalų tarnybos, švietimo, rajono seniūnijų darbuotojais. Probleminės šeimos - tai nuolatinis ir kruopštus darbas.

Pageidaujantys globoti ir auklėti vaikus pateikia prašymą, nustatytos formos sveikatos pažymėjimą, šeimos narių, kurie vyresni nei 15 metų, raštišką sutikimą. Vaiko globėjo skirimo klausimą sprendžia rajono valdyba. 1997 metais globa skirta septyniems, 1998 metų pirmame pusmetyje - šešiesiems vaikams. Neretai nepaklusniems tėvams atimamos tėvystės teisės.

Nijolė Rutkutė
Autorės nuotrauka

Lankstukas jubilieju

J. Tūbelio gimnazijos lietuvių kalbos ir literatūros mokytoja Vanda Leščiova parengė ir šiemet 1000 egzempliorių tiražu išleido lankstuką "Kančių ir kovų keliais...", dedikuotą Rokiškio 500 metų jubiliejui. Mokytoja parėmė Atviros Lietuvos fondas.

"1940 m. okupavus mūsų šalį, prasidėjo tautos naikinimas, geriausių sūnų ir dukterų žudynės, trėmimai. Skaudžių aukų pareikalavo pasipriešinimas. Pusę amžiaus mūsų Tėvynė, apsigaubusi juodu gedulo šydu, kentėjo ir kovojo, laukdama laisvės aušros. Apie rezistentų drąsą byloja jiems pastatyti paminklai, neleidžia pamiršti jų pasiaukojimo, ištvermės ir sunkaus kelio į Lietuvos laisvę." - rašoma leidinyje.

Lankstuke - 13 nuotraukų, kuriose užfiksuoti paminklai, kryžiai, pastatyti tremtiniams, rezistencijos kovotojams atminti.

Vanda Leščiova sakė, kad lankstuką išleido savo iniciatyva, nuotraukos - jos ir Gintauto Dainio. Mokytoja leidinį dalijo kolegoms, žada panaudoti per istorijos, literatūros pamokas. Vieno egzemplioriaus spausdinimas kainavo 2 litus, o jį pirkėjams siūlo po 1 litą.

Mokytoja jau parengė rankraštį knygai "Rokiškio kraštas: padavimai, legendos ir vietovardžiai". Deja, jos leidyba kainuotų apie 50 tūkst. litų. V. Leščiova ieško rėmėjų...

Vygandas Pranskūnas



Paminklas už Lietuvos nepriklausomybę kritusiam Alvydui Matulkai

IŠ POLICIJOS SUVESTINIŲ

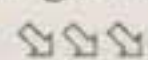
Nuo liepos 20 iki liepos 23 d. policijos komisariatas nubaudė 7 neblaičius piliečius, pažeidusius viešąją tvarką, 1 - už nedidelį chuliganizmą, 2 - už asmeninio turto vagystes. Sulaikyta ir nubausta 15 kelių eismo taisyklių pažeidėjų. Iš jų 4 buvo neblaičius.

LIEPOS 20 D.

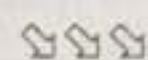
Gautas rokiškietis D.G. pareiškimas, kad iš "Trijų lašų" parduotuvėje įsikūrusios įmonės "Akordas" neaiškiomis aplinkybėmis dingę trys garso kasetės ir 200 litų.

LIEPOS 21 D.

Vakarių kaime, vietinės reikšmės kelyje, automobilis "Renault - 25", vairuojamas jonavietės V.P., atsitrenkė į priešais važiuosį motociklą "Iž Planeta", kurį vairavo R.M. Įvykio metu nukentėjo motociklo vairuotojas bei keleivis. Šis paguldytas į Rokiškio centrinę ligoninę.



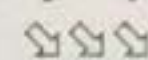
Obelietė S.B. pasiskundė, jog pavogtas moteriškas žalios spalvos dviratis, stovėjęs Dariaus ir Girėno gatvėje, prie bažnyčios. Nusikaltimas išaiškintas.



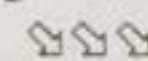
Kitas dviratis pavogtas Obelių Vytauto gatvėje. Įtariamasis sulaikytas.

LIEPOS 22 D.

Rokiškyje, "Hermio" banke, buvo pateikta 100 litų vertės kupiūra su aiškiais klastojimo požymiais.



Gautas A.Ž. pareiškimas, kad birželio 17 d. iš Rokiškio kelių tarnybos techninio skyriaus patalpų neaiškiomis aplinkybėmis dingę rankinė, kurioje buvo piniginė, skėtis, pasas.



Kelio Rokiškis - Juodupė - Latvijos Respublikos siena 25-me kilometre automobilis "Opel Kadett", kurį vairavo rokiškietis J.Š. partrenkė į gatvę iš kiemo išvažiuosį dviratinką. Šis paguldytas į ligoninę.

PARDUODA

Vestuvinę suknelę.
Tel. 31539.



Pigiai vaikišką lovytę.
Tel. 53814, 51914 po darbo.



Dėvėtą vaikišką trijų padėčių vežimėlį su lopšiu.
Tel. 34098.



Nenaujus: kompaktinių diskų grotuvą, magnetofoną su stiprintuvu.
Tel. 32785.



Garažą Pagojėje.
Tel. 33755, (8 - 299) 55496.



Didelę plačialapę palmę.
Tel. 53631.

KUR NUEITI?

TEATRO RŪMAI

24 d. 19 val. Nelės Paltinienės koncertas.

27 d. 16 ir 18 val. Kino filmas "Kietas šnipas"

28 d. 16 ir 18 val. kino filmas "Kietas šnipas"

30 d. 16 ir 18 val. Kino filmas "Džekas"

31 d. 16 ir 18 val. Kino filmas "Džekas"

24 - 31 d. Tautodailininkės V.Simironienės personalinė gobelenų paroda nuo 13 iki 16 val.

PRO MEMORIA

Rokiškio miestas

Pranė Mimaitė
(1910 04 26 - 1998 07 21)

Teklė Sesickienė
(1922 06 06 - 1998 07 18)

Irena Kriukelytė
(1950 06 03 - 1998 07 15)

Rokiškio kaimiškoji seniūnija
Stefa Pavilauskienė
(1919 05 13 - 1998 07 21)

Audrius Saplys
(1972 01 09 - 1998 07 21)

Obelių seniūnija
Petras Pupelis
(1912 04 23 - 1998 07 18)

Pandėlio seniūnija
Emilija Ščerbickienė
(1904 07 12 - 1998 07 21)

Janina Jasiūnaitė
(1932 12 05 - 1998 07 22)

Kamajų seniūnija
Karolina Dulkytė
(1914 09 20 - 1998 07 23)

Panemunėlio seniūnija
Vaclovas Čeponis
(1928 09 13 - 1998 07 19)

Banifacas Bitinas
(1936 05 12 - 1998 07 20)

Jūzintų seniūnija
Ona Gražiavičienė
(1909 12 21 - 1998 07 22)

Veronika Dručiūnienė
(1936 03 08 - 1998 07 21)

*Nuosirdžiai užjaučiame
artinuosius*



KLAUSIATE - IR ATSAKOME

Kada nustos lyti?

- Žiemą, kai pradės snigti.

☺☺☺

Ką pirkti - agurkus ar aguročius?

- Žinoma, kad agurkus, nes juos galima nešiotis kišenėje.

☺☺☺

Supuvo šienas. Kuo žiemą šerti karvę?

- Parduok karvę, neturėsi jokių rūpesčių.

☺☺☺

Neatsimenu, kur bute paslėpiau tūkstantį dolerių. Kaip juos surasti?

- Papasakok Rokiškio mikrorajono nedirbančiam jaunimėliui. Garantuoju, kad pasiseks.

Iš tikrų nutikimų serijos

KAS NUNUODIJO UOŠVĘ?

Ir ko tik nedarė veterinarijos technikas Jonas Sliunkaitis, kad apsugotų savo pomidorus! Ne nuo šaknų, pošaknio ar kitokių ligų - pesticidų pakanka. Nuo vagišių, kurių ilgi pirštai taip ir virpa, vos svetimam darže prisirpsta raudonas gražuolis.

Iš pradžių Jonas Sliunkaitis įsigijo šunį. Pririšo jį prie pomidorų šiltnamio ir miega ramus. Tačiau rytą mato - šuo griaužia saldų kaulą, o pomidorų - nė vieno. Žali, tiesa, kabo, bet raudonų - nė kvapo.

Vėl suka galvą Jonas Sliunkaitis. "O jeigu signalizaciją įsirengčiau? - sumojo. - Na, ne tą, dėl kurios policininkai strimgalviais lekia vidurnaktį. Paprastesnę, vietinę, kuri sukauks šuns balsu, jei tik vagišius brausis prie pomidoro".

Kaip tarė, taip padarė. Įrengė signalizaciją, bet ir vagišiaus būta gudraus - išėmė galinį stiklą, įlindo ir šiltnamį taip apšvarino, kad ne tik raudonų, bet ir pradėjusių rausti neliko.

Visai nusiminė veterinarijos technikas. Nusiminė, užsiplieskė ant viso svieto ir nusprendė keršyti. Savo žmoną, vaikus įspėjo, kad į pomidorų šiltnamį nė kojos nekeltų.

- Giltinė, - pasakė. - Šiltnamyje gyvena giltinė.

Po kelių dienų staiga mirė pas Joną Sliunkaitį pasisvečiuoti atvažiavusi uošvienė. Ekspertai nustatė mirties priežastį: apsinuodijimas kalio cianu. Dozė buvo tokia, kad uošvė tik keberioškšt, ir guli.

Kriminalistai dabar tiria, kas galėjo taip žiauriai nudaigioti sveikata tryškusią ir tokią energingą uošvę. Jie net neįtaria, kad veterinarijos technikas Jonas Sliunkaitis į kiekvieną parausvėjusį pomidorą išvirkštė to stipraus ir greitai veikiančio nuodo. Ir, matyt, nesužinos.

Jonas Sliunkaitis dar nežino: verkėti ar džiaugtis. Tiesa, dažniau aplanko toks džiaugsmas, kad net šokti norisi.

Stasys Varneckas

Iš aukso lūpų - į PPP

- Kodėl sunkiai nubaustas žmogus vadinamas vargšu nusikaltėliu?

- Todėl, kad turtingas nusikaltėlis nebaudžiamas.

☺☺☺

- Ar žinai, kad Jono žmonos praėtis labai tamsi?

- Ką tamsta sakai!

- Tikrai, ji seniau visada dažė plaukus juodai.

☺☺☺

- Tu man niekuomet neatneši saldainių, o prieš santuoką vis atnešdavai, - verkšlena jauna žmona vyrui.

- Na, ir juokdarė! Kur matei, kad

žvejys duotų sliėkų žuviai, kai ji juos krepšy?

☺☺☺

- Mano pirmoji duktė ištekėjo už poeto, antroji už dailininko, o trečioji už bankininko.

- Oho! O kuri pora laimingiausia?

- Dvi pirmos, nes gyvena iš trečiosios kišenės.

Rokiškio
PRAGIEDRULIAI

Mūsų adresas:
Nepriklausomybės a. 22
4820 Rokiškis

Redaktorius Vygandas Pranskūnas

Leidžia UAB "Rokiškio pragiedruliai"

Už skelbimų turinį redakcija neatsako.

Renka, maketuoja, spausdina "Rokiškio pragiedrulių" leidybos centras.

2 spaudos lankai. Indeksas 424.

Laikraštis išeina antradieniais ir penktadieniais

Tiražas 5900 egz.

Tel./Faks. 5 13 54

*Kas gražu, atsilieps, kas
teisinga, nemirs, nors vandenim,
kalnais apklotum.*

Vaižgantas

PRAGIEDRULIAI

Nepriklausomas rokiškėnų laikraštis

1998 m. liepos 24 d. penktadienis. Nr. 36. Kaina 0,60 Lt.

VĖL ŽŪTIS KELYJE

Viena po kitos nelaimės persekioja transporto priemonių vairuotojus. Praėjusį antradienį 28-me kelio Zarasai - Bradesiai - Obeliai kilometre AB "Rokiškio grūdai" automobilis GAZ-53B trenkėsi į medį ir apvirto. Avarijos metu nukentėjęs vairuotojas Audrius Saplys pakeliui į ligoninę mirė.

Kadangi nerasta automobilio stabdymo žymių, spėjama, jog vairuotojas užsnūdo arba jį ištiko širdies smūgis.

Vitas Žitkus

Prokuratūra buvo teisi

"Pragiedrulių" balandžio 24 dienos numeryje rašėme apie pernai pavasarį Lukštuose mirusią Birutę Teseckienę, apie jos dviejų sūnų, vėliau pakliuvusių už grotų, nepasitenkinimą teismo medicinos eksperto, nustatiusio mirties priežastį, išvada. B. Teseckienės palaikai buvo ekshumuoti ir papildomiems tyrimams išvežti į Vilnių. Sostinės ekspertai patvirtino, kad moters sužalojimai mirčiai įtakos neturėjo. B. Teseckienė į aną pasaulį iškeliavo dėl lėtinio alkoholizmo išsivysčius ūmiam širdies veiklos nepakankamumui. Tad Rokiškio prokuratūra, atsisakiusi kelti baudžiamąją bylą dėl lukštietės nužudymo, buvo teisi. Iš kai kurių šaltinių sužinojome, jog mirusiosios giminaitės ir sostinės ekspertų išvada nepatenkintos. Ko gero, jos kreipsis į Vokietijos specialistus.

Leonas Eimantas

KITAME NUMERYJE:

TAŲ NAKTĮ VIEŠPATS NESIŠYPSOJO

k a l e n d a r i ų s

Penktadienis, liepos 24 d.
205 - oji metų diena.
Saulė teka 5.15, leidžiasi 21.35.
Dienos ilgumas 16.20.
Mėnulis - jaunatis.
Zodiako ženklas - Liūtas.
Dargvilas, Dargvilė, Kristina, Kristoforas, Kristupas, Kunigunda.

Šeštadienis, liepos 25 d.
206 - oji metų diena.
Saulė teka 5.17, leidžiasi 21.33.
Dienos ilgumas 16.16.
Mėnulis - jaunatis.
Zodiako ženklas - Liūtas.
Aušrinė, Jokūbas, Kęstutis, Kristupas, Kargaudas.

Sekmadienis, liepos 26 d.
207 - oji metų diena.
Saulė teka 5.18, leidžiasi 21.31.
Dienos ilgumas 16.13.
Mėnulis - jaunatis.
Zodiako ženklas - Liūtas.
Daugintas, Eigirdė, Joakimas, Ona.

Pirmadienis, liepos 27 d.
208 - oji metų diena.
Saulė teka 5.20, leidžiasi 21.30.
Dienos ilgumas 16.10.
Mėnulis - jaunatis.
Zodiako ženklas - Liūtas.
Natalija, Svalia, Sergijus, Žintautas.

Šiandien sukanka 95 metai, kai Ginotuose, Juodupės seniūnijoje, gimė Jonas Bulavas - agronomas selekcininkas, žemės ūkio mokslų daktaras, nusipelnęs mokslo veikėjas. Mirė 1984 m. spalio 7 d.

Liepos 29 d. sukanka 45 metai, kai Adelaidėje, Australijoje, mirė Celestinas Petrikas - vertėjas, poetas. Gimė 1899 m. spalio 11 d. Rokiškyje.